

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 20.000.—; pentru particulari Lei 5000.—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 3000.—; Abonament de sprijin Lei 50.000.—, în străinătate Lei 10.000.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 200.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Velicu**

SUMARUL *† Eugen Vancu. — ** 25 ani de întreprindere românească. — *Bilanțe*: Banca „Mureșana”, Societate Anonimă, Reghin. „Banca Potana”, S. A., Potana-Sibiului. Banca „Andreiana”, S. A. Rășinari, jud. Sibiu.

† Eugen Vancu.

A plecat din mijlocul nostru, spre cele eterne, unul dintre cei mai buni și vechi colaboratori, Eugen Vancu, fostul nostru redactor intern din ultimii zece ani.

Era unul din stâlpii acestei reviste. Articolele lui Eugen Vancu, — scrise într'un stil clar, curgător, cu accente de ardelenism plăcut — apăreau aproape în fiecare număr al revistei, fie sub semnătura completă a autorului, fie cu inițialele E. V. sau sub pseudonimele „Spectator”, „Scrutator” și „Mercator”. Nu era aproape nici un domeniu economic-social, de actualitate sau din trecut, care să nu fie luat în discuție, cu o bună și aprofundată cunoaștere a realităților. Avea și o experiență veche în domeniul gazetăresc. Colaborase în vremuri de tinerețe și la câteva cotidiene mari din Capitală.

Cunoștințele bogate, câștigate în decursul unei experiențe lungi în acest domeniu al publicisticii, nu erau folosite cu sgârcenie numai de către autor, ci împărtășite cu o nobilă dărniciție și generației mai tinere de colaboratori ai revistei.

Începătorii în ale publicisticii, din jurul „Revistei Economice”, aflau întotdeauna la bunul redactor intern, Eugen Vancu, un sfat cuminte, o sugestie folositoare, o îndrumare pentru viitor.

De sigur, că altruismul acesta manifestat în activitatea publicistică, era o răsfrângere externă a bunului său suflet și a nobilului său caracter.

Ca om, Eugen Vancu era de o bunătate rară. Impresiona chiar prin atâtă bunătate. Iar prin însușirile multiple ale unui caracter frumos și plin de cavalerism, se impunea întotdeauna în fața colegilor săi de lucru.

Dragostea acestora l-a însoțit tot timpul în viață, iar regretele lăsate prin trecerea lui la cele eterne, au fost adânc simțite de toți cari l-au cunoscut și au colaborat cu el în activitatea vieții.

În ultimul drum, spre odihna de veci, s'au adunat toți în jurul sicriului bunului Eugen Vancu, pentru a vărsa o lacrimă de adânc și și sincer regret.

Angajați ai Băncii „Albina“, ai „Daciei Traiane“, ai Uzinei Electrice, „Seta“, etc. au însoțit sicriul lui Eugen Vancu, în ziua de 22 Martie 1946, până la locul de veșnică odihnă.

Rămășițele pământești ale regretatului defunct au fost depuse în cavoul familiei, care l-a crescut, educat și susținut; Partenie Cosma. Fiul sufletesc al marelui român, își doarme somnul de veci alături de părinții săi adoptivi.

În fața catafalcului bunului Eugen Vancu, cei rămași să continue opera de muncă la care a colaborat atât de mult și de fecund și el, și-au exprimat adâncile lor regrete prin cuvântările funebre rostite; în numele Băncii „Albina“ de către d-l director executiv Marius Peculea, iar în numele „Revistei Economice“ de către d-l profesor universitar Dr. Ioan Lupaș.

Redăm mai jos aceste discursuri funebre:

Cuvântarea d-lui director executiv Marius Peculea.

Este duios și greu totodată, când la despărțirea — fără nădejdea de revedere în viață — îți simți datoria să spui un cuvânt de rămas bun pentru un coleg și prieten, care în întreaga lui viață și în întreaga lui activitate a știut să se situeze totdeauna în primele rânduri ale societății alese.

Stând înaintea trupului tău neînsuflețit, iubite coleg și prieten, — cândva Eugen Vancu — spre a ne face dureroasă, dar creștinească datorie de a rosti un ultim cuvânt de rămas bun, ne trece gândul la întreg trecutul tău plin de stăruințe și de fapte bogate și frumoase.

Zic bogate, fiindcă în munca ta de toate zilele, ai realizat mult, atât pentru instituția în al cărei neînterupt serviciu ai fost din frageda ta tinerețe, cât și pentru întreaga societate și pentru neamul din care ai făcut parte.

Le-ai servit pe toate cu un deosebit elan și talent și cu o adevărată vrednicie, aducând reale foloase, rezultate din toate compartimentele activității tale.

Zic frumoase, fiindcă ai dat toată atențiunea acestui cuvânt, a cărui însemnătate a fost înțeleasă de așa de puțini, dar pe care tu ai cultivat-o cu toată dărnicia sufletului tău bun și ales.

Cunoscător desăvârșit al slujbelor ce și-au fost încredințate, eminent muncitor și gânditor,

caracter frumos și integru, iubitor și apărător al onoarei, iată care și-au fost calitățile cu care și-ai croit drum în viață și pe care le-ai păstrat cu atâta grijă și atențiune.

Născut la 17 Aprilie 1877, în comuna Rieni, jud. Bihor, dintr'o familie fruntașă și rămas de copil orfan de ambii părinți, a trecut sub îngrijirea aleasă a distinsei familii Partenie Cosma, fost director al Băncii „Albina“, mare cititor și îndrumător al vieții economice, culturale și politice a neamului, i-a fost dat să cu-leagă și să-și însușească cunoștințe multiple, îmbogățindu-și sufletul și gândirea cu valori însemnate pentru întreaga lui viață.

A urmat studii de specialitate la Școala Superioară de Comerț din Brașov și la Academia de Agricultură din Halle.

Îmbogățit cu frumoase cunoștințe culese la aceste școli a intrat în serviciul institutului „Albina“ la 12 Septembrie 1897 unde a funcționat până la 1 Iulie 1945, când după un timp de aproape 48 ani de serviciu, îndeplinit cu credință și rară competență, a fost trecut — la cerere proprie — în cadrul pensionarilor institutului.

Funcțiunile ce i s'au încredințat în acest timp de aproape cinci decenii, ca funcționar, casier general, director de sucursală, etc., și le-a îndeplinit cu toată competența, urmată de un devotament și credință desăvârșită.

Noi colegii tăi, am învățat dela tine să cunoaștem spiritul sănătos de bună armonie, de disciplină și credință, precum și de tradiționalul devotament față de institutul nostru. Facem prin aceasta promisiune, că le vom păstra cu multă grijă, ca prin ele să fim folositori instituției pe care o servim și pe care ai servit-o tu cu atât devotament și cu atâta dragoste.

Ai fost smuls dintre noi într'un început de primăvară, când natura își recapătă viața, cu toate bogățiile și frumusețile ei.

Drumul tău te duce spre o viață nouă. Iar sufletul tău va fi așezat în acea grădină veșnic înflorită, unde florile vor fi mereu scaldate în raze de soare și unde este cea mai frumoasă viață de veci.

Deodată cu durerea noastră, ne simțim datori s'o asigurăm pe scumpa ta soție de toate sentimentele noastre de adâncă durere și să-i exprimăm condoleanțele noastre sincere pentru pierderea grea încercată, iar noi colegii și prietenii tăi, îți vom păstra cu recunoștință memoria și în rugăciunile noastre vom cere

ca bunul Dumnezeu să te odihnească în pace și să te așeze între cei buni și drepti căci bune și drepte ți-au fost faptele tale.

Să odihnești în pace!

Cuvântarea d-lui prof. universitar Dr. Ioan Lupaș.

Lângă sicriul distinsului publicist economic Eugen Vancu oștează astăzi întristați prietini și colaboratorii »Revistei Economice«, în numele cărora am însărcinarea să rostesc aci un cuvânt de înduioșată despărțire.

Ca tânăr bihorean cu pronunțată iubire de carte, după ce studiasse la Oradea și în gimnaziul Brukenthal din Sibiu, apoi în Școala comercială superioară din Brașov, unde și-a trecut examenul de maturitate în vara anului 1895, Eugen Vancu a reușit să plece în toamna aceluiași an spre a-și completa studiile de specialitate la Universitatea din Halle-Wittenberg. Întors în Țară, a intrat la 1897 în serviciul Băncii »Albina« ca »practicant fără salar«, apoi dela 1 Ianuarie 1900 înainte ca funcționar definitiv, făcându-și ani de-a-rândul datoria cu devotament și cu pricepere deosebită. Încrederea directorului Partenie Cosma, care-i fusese »tutor« în anii copilăriei, s'a manifestat față de capacitatea de muncă și de progres a lui Eugen Vancu atât la 1909, când l-a înaintat în postul de prim-casier la Centrala »Albinei«, cât mai ales la sfârșitul anului 1911, când l-a trimis la New-York, împreună cu colegul său Dr. Tiberiu Brediceanu, să înființeze o filială a Băncii »Albina« — menită să înlesnească țărănilor români emigrați în Statele Unite, expedierea sigură a sumelor economisite prin muncă grea și contactul cu Patria lor transilvană.

Încercarea aceasta îndrăznească, de expansiune transoceanică, s'a zădărnicit prin tensiunea politică și prin criza financiară, pricinuită de izbucnirea războiului turco-italian. În arhiva »Albinei« se păstrează următoarea copie a scrisorii, pe care directorul Partenie Cosma o adresase lui Eugen Vancu la 3 Aprilie 1912 în acești termeni: »Dragă Geni! Azi am primit epistola ta din 30 Martie, la care mă grăbesc a răspunde următoarele: Mă tem că dorința voastră și a noastră de a Vă așeza în New-York nu se va putea realiza, ci va trebui să treceți în alt stat, unde nu se cere o cauțiune așa de mare sau să vă reîntoarceți »re infecta« (fără ispravă) acasă. Veți fi cetit și voi că aici în permanență luptăm cu o criză de bani extraordinară, provocată — cred eu — de războiul

italiano-turc, din care poate se vor naște și alte războaie. Creditele se restrâng mereu pe întreagă linia și se scumpesc. Noi plătim astăzi la băncile mari din capitală peste 6% și ca să scăpăm băncile românești de lichidare, — pentru că în urma falimentării a 2 bănci din Budapesta li s'a abzis aproape la toate creditul, — ne-am înglodat în datorii aproape insuportabile, lombardând mai toate efectele lombardabile.

»Cu institutul Anglo-Oesterreichische Bank, încât până astăzi, lucrul nu stă așa, cum ni-l închipuiam noi și voi. Această bancă, dacă va trebui să depună ea cauția de Cor. 500.000, ne cere o acoperire de o sumă similară plus o proviziune de 1¹/₂% pentru sine = Cor 7500. La aceasta dacă s'ar mai adăuga proviziunile de acolo de ¹/₈% și ¹/₂%, unde am ajunge? Lasă că acoperirea de Cor. 500.000 încă ar fi un lucru aproape imposibil acuma.

»Vă rog deci, ca după primirea răspunsului dela Anglo-Oesterreichische Bank și dacă acela va fi conform informațiunei noastre, să cumpăniți bine, ce va fi de făcut? De aceea puteți fi siguri că, dacă înainte de a Vă stabili acolo, în urma greutăților neprevăzute și necunoscute nici direcțiunei, când a hotărât esmiterea voastră, nici vouă când ați plecat la America — v'ați reîntoarce acasă fără a încerca să puneți în lucrare o întreprindere riscată, — aici nime nu v'ar face nicio imputare. Dar nici pentru aceea, dacă ați găsi că întreprinderea ar avea viitor mai sigur în alt Stat și ați trece acolo. Scurt, voi aveți să hotărâți cât se poate mai curând, să rămâneți la New-York? să încercați în alt Stat? sau să vă reîntoarceți acasă? Pe aici de altmintrelea ar fi toate cam normal« ...

Fără să mai fi așteptat vreo hotărâre din partea celor doi argonauți, plecați în căutarea »lânei de aur« nu spre Răsărit ca cei din antichitate, ci spre Apus, — Direcțiunea Băncii »Albina« a decis în ședința dela 22 Aprilie 1912 (Nr. 84) rechemarea lor. Iată textul acestei deciziuni votate sub prezidenția lui Alexandru Lebu, în baza propunerii directorului Cosma de către membri prezenți Andrei Bârseanu, Dr. Ilie Beu, Oct. Goga, Iosif Pușcariu, Dr. E. Roșca și Ștefan Stroia: »In criza financiară actuală nu putem primi condițiunile Băncii Anglo-Austriace din Budapesta de a depune acoperirea de Cor. 500.000 pentru cauțiunea de 100.000 dolari și a-i da o proviziune de 1¹/₂% = Cor. 7500 anual. Deci se decide sistarea întreprinderii din New-York și imediata rechemare acasă a celor 2 funcționari trimiși la New-York«.

La începutul lui Mai 1912 ei s'au îmbarcat pe un transatlantic și au pornit spre casă, ajungând după o călătorie de două săptămâni la Sibiu. În amintirile*) scrise, ca răspuns la chestionarul direcțiunii Băncii „Albina“ pentru strângerea materialului documentar în vederea proiectatei lucrări istorice despre trecutul acestei instituțiuni, ținea să sublinieze adormitul în Domnul, că toate măsurile luate pentru înființarea Filialei din New-York fuseseră „puse bine la cale, însă forțe mai puternice decât ale noastre au împiedecat realizarea“ ...

* * *

Cu temeinica lui pregătire și cu vasta orientare în câmpul muncii economice-financiare ca și în al celei publicistice a izbutit Eugen Vancu să devină, mai ales în ultimul deceniu al vieții sale, unul dintre cei mai apreciați colaboratori asidui ai Revistei Economice, luând asupra sa, timp de câțiva ani, chiar și o parte din sarcina redactării.

Articolele și reflexiunile sale, scrise totdeauna cu îngrijire și cu bune temeuri de documentare, aveau darul să impresioneze prin sobrietatea și claritatea stilului. Lipsa lor din viitoarele coloane ale Revistei va fi resimțită de-acum înainte din partea cetitorilor, cari îi

vor păstra — nu ne îndoim — o amintire plină de recunoștință pentru sfaturile și îndrumările folositoare, ce au fost în stare să culeagă din cuprinsul bogat al scrisului său limpede și corect.

Figura senină, sveltă și elegantă a lui Eugen Vancu nu va mai putea fi văzută strecurându-se cu sfială, în pas domol, pe ulițele Sibiului. Amintirea lui va rămânea însă vie în sufletul colegilor și prietinelor săi dela Revista Economică, precum și în al tuturor contemporanilor cari, cunoscându-l mai de aproape, au avut puțința să-i prețuiască după cuviință eminențele calități personale. Dovezile activității sale publicistice, eternizate în slova cea fără de moarte a tiparului, nu-i vor lăsa numele să-l înghită uitarea, precum îi înghite astăzi mormântul rămășițele trupești, coborâte spre odihna de veci în taina gliei străbune.

* * *

Pleci acum dintre noi, iubite prietino, pleci în drumul cel fără întoarcere, însoțit de rugăciunea noastră a tuturor prietinelor și prețuitorilor muncii tale desfășurate în ogorul publicistic, — rugăciune cuprinsă în creștineștile cuvinte: „Fie-ți îngerii aproape, somnul dulce“!

I. L.

25 ani de întreprindere românească.

(„Dacia Traiană“, institut de arte grafice, editură, compactorie și librărie s. a., Sibiu).

Dieașa întreprinderilor cu activitate economică este în genere legată de conjuncturile determinate de complexul de împrejurări social-politice-economice etc.

De obicei în vremuri de conjunctură bună, astfel de întreprinderi răsar cu multă ușurință, pentru ca tot atât de ușor să dispară când împrejurările economice iau o întorsătură nefavorabilă.

Sunt puține întreprinderile cari pot trece cu succes peste toate asperitățile vieții, atingând o vârstă mai frumoasă de existență.

*) Aceste amintiri și le-a intitulat el însuși „Autobiografia lui Eugen Vancu născut în Rieni (jud. Bihor) la 17 Aprilie 1877“.

O astfel de fericită întreprindere românească este și institutul de arte grafice „Dacia Traiană“ din Sibiu.

Născut în vremuri de bucurie națională pentru noi Românii ardeleni, cari ne-am putut vedea visul cu ochii de-a fi uniți la Patria mamă, institutul „Dacia Traiană“ și-a împletit existența sa cu întreaga viață economică și culturală din orașul Sibiu.

Acest institut n'a fost creația unor persoane dornice să realizeze un anumit profit material, ci a avut dela nașterea sa un scop cu mult mai înalt, acela de a aduce o contribuție modestă, dar folositoare, la răspândirea culturii românești în această regiune a țării noastre

românești și mai ales în acest oraș cu vechi tradiții culturale românești.

Generația intelectuală crescută pe băncile școalelor românești din Sibiu, după Marea Unire, a găsit aici întotdeauna un izvor de procurarea materialului didactic, literar, cultural, etc., de care avea lipsă pentru formația sa. Dela vârsta cea mai fragedă, copilașii se îndreptau spre „Dacia Traiană“, nu ca spre o librărie oarecare. Aici căutau ei toate izvoarele indicate de dascălii și profesorii lor. Șiruri, șiruri de tineret românesc a folosit serviciile acestui institut pentru procurarea mijloacelor sale de cultură.

Dar nu numai tineretul școlar sau intelectualitatea românească locală a fost atrasă de realele servicii aduse de „Dacia Traiană“, ci întreaga regiune românească din jur a fost atrasă și cointeresată de acest institut.

Comunele din județ au finit nu numai să facă uz de serviciile „Daciei Traiane“, ci mai mult, au adus obolul lor material și la capitalul social al institutului, înscriindu-se în rândul acționarilor săi. Credem că este un caz poate unic de atâta solidaritate românească și încredere a unor instituțiuni oficiale, într'o întreprindere particulară de acest gen.

Cu prilejul împlinirii a 25 ani de existență frumoasă și prosperă a „Daciei Traiane“, adunarea generală ordinară ținută la 20 Martie 1946, în localul Băncii „Albina“ din Sibiu, a avut plăcutul prilej să asculte o privire retrospectivă asupra activității de un sfert de secol pe ogorul economic românesc, întreprinsă de institutul „Dacia Traiană“.

Redăm mai jos această privire retrospectivă, făcută cu ocazia împlinirii celor 25 ani de existență, de către d-l Nicolae Cristea, președintele Consiliului de administrație.

Domnilor acționari,

După cum ați constatat din convocările primite, ați fost chemați spre a participa la a XXV-a adunare generală a societății noastre, care a împlinit această vechime deja în anul expirat 1945.

Un răstimp de 25 ani nu este neglijabil nici în viața unei instituții —, deși durata aceleia nu e legată de vârsta persoanelor, din cari se compune, — deoarece o bună parte a diferitelor întreprinderi sucombă fără a ajunge o vechime oarecare.

De aceea am crezut, că nu ar fi ne la locul ei, dacă aniversarea aceasta de 25 ani am folosi-o pentru a face un mic popas și am face o scurtă reprivire asupra drumului parcurs în acest interval, cu atât mai vârtos, că avem o seamă de noi acționari în această adunare, care poate pentru prima oară au ocazie să afle ceva din trecutul societății noastre.

După primul războiu mondial și după ce Consiliul Dirigent și-a mutat sediul din Sibiu la Cluj, Sibiul a voit-să-și aibă ziarul său cotidian și o seamă de intelectuali au hotărât scoaterea ziarului „Dacia Traiană“, având pe scriitorul Ion Gorun ca director și pe publicistul Ion Băilă ca primredactor în frunte.

A fost un ziar apreciat și citit de multă lume, dar plătit de foarte pușini dintre cetitori, astfel, că deja în primul an s'a soldat această încercare cu o considerabilă pierdere.

Pentru a-i asigura existența s'a decis înființarea societății pe acțiuni cu același nume, care avea să pună bază unei tipografii, în care să se tipărească ziarul și din venitul căruia să se poată acoperi eventualele pierderi până se va putea consolida ziarul în măsură, să-și asigure singur existența.

În 15 Mai 1920 s'a finit adunarea generală de constituire în sala de ședințe a județului Sibiu sub prezidiul D-lui Dr.

Ilie Beu ca reprezentant al societății fondatoare „Albina“.

22 acționari, între cari Băncile „Albina“, „Banca Centrală“ și „România“ și reprezentanții unui grup de tipografi tineri, Gh. Joandrea, Gh. Simțion, P. Teodor, I. Vili și librarul W. Reeschuch, dorind de-a pune baza unei tipografii românești, reprezentând cu toții 4340 acțiuni din cele 5000 emise, au hotărât înființarea societății pe acțiuni „Dacia Traiană“, instituit de arte grafice, de editură și compactorie.

Primul consiliu numit de fondatori și compus din 12 membri (A. Bârseanu, Dr. I. Bunea, C. Popp, I. Rebegea, Virgil Bontescu, Dr. N. Comșa, Gh. Mladenovici, I. Băilă, Dr. Traian Petrașcu, Dr. N. Cristea și din grupul tipografilor Gh. Joandrea și Gh. Simțion), alegându-și ca președinte pe defunctul A. Bârseanu și vicepreședinte pe defunctul Dr. I. Bunea, și comitetul de censored compus din membrii: N. Togan, Anghel Bena, Ilie Petruțiu, Dr. Ieronim Stoihița și I. Gruia, au pornit la muncă și încă în vara anului 1920 s'a achiziționat prin cumpărare tipografia „Ciureu“ din Brașov, care a fost demontată în Brașov, sub supravegherea tipografilor acționari Gh. Joandrea și I. Vili, adusă și instalată aici astfel, că în 27 Decembrie 1920 direcțiunea societății fixează data punerii în funcțiune a tipografiei pe ziua de 1 Ianuarie 1921.

Între timp deficitul cu editarea ziarului creștea, — la 30 Nov. 1920 se constată o pierdere de 275.000 Lei, Consiliul de Administrație al societății încearcă asigurarea apariției ziarului pe alte baze, făcând apel la instituțiile românești și la publicul românesc, societatea „Dacia Traiană“ angajându-se să tipărească ziarul — cu toate pierderile de până atunci — în condiții cât se poate de avantajoase.

Concursul scontat al marelui public nerealizându-se sub nicio formă, nici ca ajutoare, nici ca abonamente în numărul recerut de-a se putea susține, după încercări de salvare reperate, editarea ziarului a trebuit abandonată și tipografia a trebuit să lucreze până la finea anului 1922 numai pentru achitarea deficitului avut cu ziarul, primul bilanț cu un mic beneficiu de 14.985 lei transpus pentru anul viitor fiind cel al anului 1922 și abia din venitul anului 1923 putându-li-se da acționarilor primul dividend de 5%.

Până în 1924 și tipografilor acționari au trebuit să se mulțumească cu salarii minime și membrii Consiliilor de administrație și censori au servit gratuit, pentru ca ranele societății să poată fi vindecate cât mai curând.

Scăpată de sarcinile avute, în anul 1924 poate arăta un beneficiu de 146.834 lei, cel al anului 1925 e de 201.076 lei, iar cel al anului 1926 e de 302.124 lei.

În anul 1927 intră în șirul acționarilor și reprezentanții Reuniunii notarilor din județul Sibiu, care a achiziționat un important număr de acțiuni (2074) și ca urmare Consiliul cooptează în Consiliu la 1 August 1927 pe D-l Valer Millea, delegatul noilor acționari.

Ca urmare a creșterii volumului afacerilor, — între timp activându-se și compactoria și în măsură mai mică și tipărirea unor broșuri și lucrări mai mărunte în editură proprie, — tot în anul 1927 se majorează capitalul societar dela Lei 1.000.000 la Lei 2.000.000.

Hotărârea inițială a Consiliului a fost ca majorarea să se facă la 2¹/₂, — 3 milioane, dar deși a fost și prelungit termenul de subscripție, nu s'a putut realiza decât dublarea capitalului la 2 milioane. Aici trebuie să amintim contribuția Prefecturii județului Sibiu, care la stăruința D-lui Ioan Iliu a semnat 500.000 lei din capitalul emis și intrarea multor comune

din județ în șirul acționarilor, cari au devenit și clienți ale societății, prin ceea ce au ajutat-o în măsură apreciabilă.

Până în anul 1930 afacerile merg crescendo, în bilanțul anului 1930 însă se răsfrâng deja razele crizei care se anunța și societatea în urma reducerii lucrărilor în tipografie se vede nevoită a da o mai mare dezvoltare librăriei. Cu toate sforțările beneficiile anilor următori se resimt mult de efectele crizei, cu atât mai vârtos, că societatea și în timpurile acestea grele a adus jertfe materiale în interesul angajaților săi, nu a licențiat din personal numai o mică parte, ceilalți au lucrat ore reduse, pentru ca să poată trece cu toții peste aceste timpuri grele.

În anul 1930 banca „Albina” cumpără și acțiunile C. T. T. și convinsă de strădaniile societății noastre spre progres și de conștiincioasa conducere a aceleia, îi vine într'ajutor ori de câte ori aceasta are nevoie de capital, prin ceea ce societatea noastră după trecerea crizei se reface în scurt timp astfel, că în adunarea generală din 1937 Consiliul e în situația de-a raporta că — tot cu ajutorul băncii „Albina” — i-a reușit a cumpăra o casă „potrivită ca poziție pentru scopurile societății” (str. Regele Mihai).

În anul 1940 la inițiativa D-lui Director general Dr. M. Veliciu societatea preia dela moștenitorii fostului librar Cloșan librăria „Cartea Românească” din actualul local de librărie al său din Str. Regina Maria și-i pune bază librăriei din acest loc, care s'a dovedit de o bună achiziție.

În anul 1942 se face o nouă urcare a capitalului dela 2 la 5 milioane, în anul 1944 la propunerea angajatului Tompoș, conducătorul compactoriei și la stăruința D-lui Administrator Dr. M. Veliciu și a D-lui Director I. Bucșan, tot cu concursul

material al băncii „Albina”, se inaugurează Secția de cartonaje, dovedită ca o afacere lucrativă și la insistențele D-lui Director I. Bucșan i se dă în anii din urmă o mai largă aplicare și tipăririi în proprie editură a diferitelor opere de știință și literare, prin ceea ce volumul afacerilor și ca urmare și beneficiul realizat e în continuă creștere, semne de bun augur pentru viitorul societății.

Înainte de a termina această succintă reprivire asupra celor 25 ani încheiați, mai țin să vă amintesc, că în anul 1944 s'a făcut schimbul imobilului din strada Regele Mihai cu cel din str. Mitropoliei, un schimb favorabil pentru societatea noastră, ajungând în posesia unui imobil cu 2 fronturi, în care cu timpul după adaptări corespunzătoare se va putea instala societatea cu toate compartimentele sale.

S'a mai făcut și ultima emisiune dela 5 la 25 milioane Lei, despre care vi se raportează în raportul Consiliului de azi și la care ați binevoit a participa, încheindu-se în timp record.

Cred că D-Voastră ca acționari ai societății puteți fi pe deplin mulțumiți de felul cum vi se chivernisește averea D-Voastră și noi cei dela conducerea aceleia nu putem decât să vă dorim, ca la proxima etapă de 25 ani împliniți să vă poată da seamă conducerea de atunci de un progres — față de situația actuală — cel puțin așa de frumos, făcându-vă raportul în casa proprie, pe care cu ochii mei sufletești îmi place a o vedea modernă, încăpătoare, instalată cu tot confortul pentru funcționarii și muncitorii societății, cari să trăiască în cea mai deplină armonie cu acționarii și cu exponenții acelora dela conducere.

Banca „Mureșiana“, Soc. Anonimă, Reghin.

Inscrisă în registrul bancar sub Nr. 3 din 1934.

Nr. 137/1946.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Băncii Mureșiana, s. a. din Reghin, sunt invitați, în sensul art. 26 din statute, la

Adunarea generală extraordinară,

ce se va ține în localul băncii, în ziua de *Joi, 11 Aprilie 1946, orele 12 din zi*, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Majorarea capitalului social de la Lei 10.000.000— la Lei 25.000.000— și modificarea art. 5 din statute.

Text vechiu.

Actualul capital social este de Lei 7.000.000— împărțit în 14 mii acțiuni nominative de câte Lei 500 fiecare. Acest capital prin hotărârea adunării generale, în care s'au votat prezentele statute, se majorează la suma de Lei 10.000.000—, autorizându-se Consiliul de administrație a fixa data și modalitățile emisiunilor.

Text nou.

Actualul capital social este de Lei 10.000.000— împărțit în 20 mii acțiuni nominative de câte Lei 500 fiecare. Acest capital prin hotărârea adunării generale, se majorează la suma de Lei 25.000.000— autorizându-se Consiliului de administrație a fixa data și modalitățile emisiunii.

De asemenea se convoacă domnii acționari la

a 59-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în aceeași zi imediat după terminarea primei adunări, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului de administrație, stabilirea și aprobarea Bilanțului și Contului de Profit și Pierdere, încheiate pe ziua de 31 Decembrie 1945, împărțirea beneficiului net, darea de seamă a Censorilor și descărcarea Consiliului de administrație și a censorilor de gestiunea anului 1945;
2. Stabilirea jetoanelor pe anul 1946 și a remunerației Comitetului de censored;
3. Alegerea a lor doi membri în Consiliul de administrație cu mandat de trei ani și al întregului Comitet de censored compus din trei membri și trei supleanți.

Domnii acționari care doresc a participa la adunarea generală sunt rugați a-și depune acțiunile și documentele de procură la casieria băncii cel mai târziu cu trei zile înainte de adunare.

Reghin, din ședința Consiliului de administrație, ținută în ziua de 7 Martie 1946.

Consiliul de administrație.

„Banca Poiana“, Societate Anonimă, Poiana-Sibiului.

Inscrisă în Registrul Bancar Nr. 35 din Noembrie 1940.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai „BĂNCII POIANA“, Societate Anonimă, Poiana-Sibiului, sunt invitați la

Adunarea generală extraordinară,

pe ziua de 14 Aprilie 1946, orele 15, în localul băncii, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării și constituirea ei;
2. Sportrea capitalului social;
3. Modificarea articolelor 5 și 18, după cum urmează:

Textul vechiu.

Art. 5. — Capitalul social este de 4.500.000 Lei, împărțit în 9000 acțiuni nominative de câte 500 Lei fiecare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Art. 18. — Consiliul de administrație se compune din 3 membri aleși de adunarea generală ordinară pe termen de 3 ani.

Textul nou.

Art. 5. — Capitalul social este de 30.000.000 Lei, împărțit în 60.000 acțiuni de câte 500 Lei nominal. Capitalul social va putea fi sport până la 50.000.000 Lei prin una sau mai multe emisuni, prin decizia Consiliului de administrație, care este autorizat să fixeze cuantumul acestor emisuni, condițiile de subscripție și termenul vârstămintelor. Acțiunile se pot emite și în titluri de câte 2, 3, 4, 5, 10, și 30 acțiuni.

Art. 18. — În urma sporirii capitalului social la 30.000.000 Lei Consiliul de administrație se compune din 5 membri aleși de adunarea generală ordinară pe termen de 3 ani. Adunarea generală extraordinară este legal constituită dacă întrunește condițiile cuprinse în art. 51 și 52 din statutele băncii.

Domnii acționari se invită la

a șasea adunare generală ordinară,

pe ziua de 14 Aprilie 1946, orele 16, în localul băncii, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării și constituirea ei;
2. Raportul Consiliului de administrație și cenzori;
3. Aprobarea Bilanșului și Contul de Profit și Pierdere pe anul 1945 și distribuirea profitului net;
4. Fixarea jetoanelor de prezență pentru membrii Consiliului de administrație și cenzori;
5. Alegerea a 5 membri în Consiliul de administrație și a 3 membri ordinari și 3 supleanți în Consiliul de cenzori pe durata de 3 ani;
6. Închiderea adunării.

În cazul că adunările generale nu se vor ține din cauza numărului insuficient de acționari și capital, se convoacă adunarea generală extraordinară pe ziua de 23 Aprilie 1946, orele 15 și cea ordinară pe aceeași zi, orele 16, în același local și cu aceleași ordine de zi, când se vor lua deciziuni valide în înțelesul art. 50, 51 și 52 din statute.

La ambele adunări generale pot lua parte numai acționarii trecuți în registrele de acțiuni ale societății și au depuse acțiunile cu cel puțin 2 ore înainte de deschiderea adunărilor.

Consiliul de administrație.

Banca „ANDREIANA“ S. A., Rășinari, județul Sibiu.

Reg. Bancar Nr. 18/1934.

Capital Lei 8.000.000.—

CONVOACARE

Domnii acționari sunt invitați a lua parte la

Adunarea generală ordinară,

pe ziua de 14 Aprilie 1946, orele 14, în localul Casei Episcopilor din Rășinari. Dacă în ziua hotărâtă nu se întrunește numărul cerut, ședința se va amâna pe ziua de 28 Aprilie 1946, la aceeași oră, în același local și cu aceeași ordine de zi, care va decide valabil.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Darea de seamă a Consiliului de administrație, Raportul cenzorilor, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe anul 1945 și aprobarea lor;
3. Descărcarea Consiliului de administrație și Cenzori pe gestiunea anului 1945;
4. Distribuția veniturilor nete;
5. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1946;
6. Fixarea remunerației cenzorilor pe 1946;
7. Alegerea Consiliului de cenzori și supleanții lor;
8. Eventuale.

Consiliul de administrație.

Activ.		Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1945.		Pasiv.	
	Lei	Lei		Lei	
Casa:				Capital social	8.000.000
Numerar efectiv	3.516.802			Fonduri de rezervă:	
Disponibil la B. N. R.	104.422	3.621.224		a) Rezervă legală	377.435
Disponibil la bănci în țară		289.831		b) Alte fonduri	160.070
Portofoliu de titluri românești: în portof.				Fond de amortisment: pentru creanțe dubtose	73.733
a) Efecte publice venit fix v. n.	235.440			Depuneri spre fructificare:	
b) Acții venit variabil	136.200	371.640		a) Noi, pe lirete nominale	4.484.233
Plasamentul fondului de rezervă:				Angajamente de reescont:	
a) Efecte publice v. n.		151.000		a) Curente la B. N. R.	2.749.500
Portofoliu de scont: plătit în țară:				b) în conversiune	27.125
a) Cambii fără garanție		7.956.409		Creditori: Din țară	48.098
Creanțe în conversiune Legea din 7. IV. 1934:				Dividendă neridicată	129.969
a) în portofoliu	3.534.820			Conturi diverse	58.000
b) Reescontate	27.125	3.561.945		Beneficiu net	182.752
Imobile pentru uzul propriu		100.000			
Mobilier		20.000			
Conturi diverse		217.386			
	Lei	16.288.915			Lei 16.288.915

Debit.		Conturi de ordine.		Credit.	
	Lei	Lei		Lei	
Cauțiuni statutare	834.000		Deponenți de cauțiuni statutare	834.000	
Cambii de circulație în portof.	7.956.409		Deponenți de cambii de circulație	7.956.409	
Ipoteeci, cesiuni, etc.	3.561.945		Deponenți de ipoteeci, cesiuni etc.	3.561.945	
	Lei	12.352.354		Lei	12.352.354

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei	Lei		Lei	
Cheltuieli de administrație:			Dobânzi încasate	973.130	
a) Salar și indemnizațiuni	141.000				
b) Diverse	313.621	454.621			
Impozite și taxe		185.508			
Dobânzi plătite la depuneri		150.251			
Beneficiu net		182.752			
	Lei	973.130		Lei	973.130

Rășinari, la 31 Decembrie 1945.

Pentru contabilitate: Director, B. Er. Dancăștu.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Emilian Dancăștu.

Eugen Grăetun.

Petru I. Vidriștin.

Verificat și găsit în conformitate cu registrele și dispozițiunile Codului de Comerț și Legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

CONSILIUL DE CENZORI:

Președinte: Romul Pop, expert-contabil,

Ioan P. Vidriștin

Aleman Brote.